

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 13 kwietnia 1921 roku

w przedmiocie przepisów karno-sądowych na ziemiach przynależnych do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r.

Na zasadzie art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze 12 października 1920 r. (Dz. Ust. z r. 1921 № 16, poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze ziem, przynależnych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej

w Rydze dnia 12 października 1920 roku, potwierdza się, względnie na obszar ten rozciąga się, moc prawną następujących przepisów:

1) Kodeksu karnego z 22 marca 1903 r. i ustawy postępowania karnego z r. 1864 (wyd. z r. 1914) wraz z przepisami przechodnimi z dnia 18 lipca 1917 r. i z dnia 7 sierpnia 1917 r. (№ 1, poz. 4 i 6 Dz. Urz. Dep. Spraw. T. R. S.) ze zmianami i uzupełnieniami w myśl dekretu z 9 grudnia 1918 r. (Dz. Pr. № 20 poz. 57), dekretu z 2 stycznia 1919 r. (Dz. Pr. № 1 poz. 81), dekretu z 11 stycznia 1919 r. (Dz. Pr. № 7 poz. 107), ustawy z 21 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 63 poz. 375), wreszcie przepisów w przedmiocie prawa łaski i wykonywania wyroków śmierci, obowiązujących na obszarze Warszawskiego Sądu Okręgowego;

2) Rozporządzenia z 1 września 1917 (№ 6 Dz. Urz. Dep. Spraw. T. R. S.), dotyczącego zastąpienia dokumentów urzędowych, niedostępnych z powodu wojny z wyłączeniem par. 2 i 3 tego rozporządzenia;

3) Dekretu z 8 stycznia 1919 r. o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich (Dz. Pr. P. P. № 5, poz. 96);

4) Dekretu z 8 lutego 1919 r. w sprawie tymczasowych przepisów więziennych (Dz. Pr. № 15 poz. 202);

5) Ustawy z 8 kwietnia 1919 r. o nietykalności członków Sejmu Ustawodawczego (Dz. Pr. № 31 poz. 263);

6) Ustawy z 30 czerwca 1919 r. (Dz. Pr. № 55 poz. 341) w przedmiocie sądów doraźnych, wraz z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych z 21 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 60 poz. 362), tudzież z rozporządzeniem Rady Ministrów z 8 lipca 1920 r. (Dz. U. № 61 poz. 395) i z 13 stycznia 1921 r. (Dz. U. № 9 poz. 43); przy stosowaniu rozporządzenia z 21 lipca 1919 r. (Dz. Pr. № 60 poz. 362) zamiast powiatowego Komisarza rządowego należy mieć na względzie powiatową władzę administracyjną;

7) Ustawy z 29 lipca 1919 (Dz. Pr. № 65 poz. 389) o tymczasowym sądownictwie wojskowym i z 20 stycznia 1920 (Dz. U. № 6 poz. 39);

8) Ustawy z 1 sierpnia 1919 (Dz. Pr. № 64 poz. 386) o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku wraz z ustawą z 17 grudnia 1920 (Dz. U. z r. 1921 № 2 poz. 4);

9) Ustawy z 20 lutego 1920 (Dz. U. № 20 poz. 104) w przedmiocie kar za pogwałcenie przepisów, dotyczących powszechnego obowiązku służby wojskowej;

10) Ustawy z 4 kwietnia 1920 (Dz. U. № 39 poz. 230) o przywróceniu praw utraconych wskutek przestępstw politycznych i wojskowych;

11) Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 maja 1920 (Dz. U. № 59 poz. 368) w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojskowego postępowania karnego dla wspólnej siły zbrojnej z dnia 5 lipca 1912 r., z wyłączeniem art. 185;

12) Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 maja 1920 (Dz. U. № 59 poz. 369) w przedmiocie wprowadzenia w życie wojskowego kodeksu karnego, z wyłączeniem ust. 1 art. 53;

13) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 20 lipca 1920 (Dz. U. № 61 poz. 392) w przedmiocie sądów doraźnych w b. zaborze rosyjskim;

14) Ustawy z 2 lipca 1920 (Dz. U. № 67 poz. 449) o zwalczaniu lichwy wojennej;

15) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 30 lipca 1920 (Dz. U. № 71 poz. 479) w przedmiocie wojskowego sądownictwa doraźnego.

16) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 18 sierpnia 1920 (Dz. U. № 81 poz. 543) w przedmiocie obostrzenia kar za przestępstwa osób wojskowych, wynikające ze stosunku służbowego;

17) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 18 sierpnia 1920 (Dz. U. № 81 poz. 545) o utworzeniu Nadzwyczajnego Sądu Wojskowego dla spraw o przestępstwa oficerów i urzędników wojskowych, wynikające ze stosunku służbowego;

18) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 4 września 1920 (Dz. U. № 90 poz. 595) w przedmiocie zmiany art. 180 rozporządzenia Rady Ministrów z d. 10 maja 1920 o wprowadzeniu ustawy wojskowego postępowania karnego (Dz. U. № 59 poz. 368);

19) Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z 4 września 1920 (Dz. U. № 90 poz. 596) w przedmiocie zmian w wojskowym postępowaniu karnem.

Równocześnie rozciąga się moc prawną wszystkich postanowień instrukcyjnych i okólników, wydanych do powyższych przepisów, w szczególności tymczasowej instrukcji ogólnej dla sądów Królestwa Polskiego (№ 2 poz. 4 Dz. Urz. Dep. Sprawiedl. T. R. S.) i instrukcji dla Urzędów prokuratorskich (№ 9 poz. 21 Dz. Urz. Dep. Spraw. T. R. S.).

§ 2. Uchyła się postanowienia sprzeczne, z wyrnienionemi w § 1 niniejszego rozporządzenia, w szczególności:

1) Rozporządzenie Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z 15 maja 1919 (№ 4 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 124) w przedmiocie prawa karnego i postępowania karnego;

2) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 19 listopada 1919 (№ 35 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 401), dotyczące karalności tajnego pędzenia napojów wysokowych, oraz trybu postępowania w rzeczonych sprawach;

3) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 16 grudnia 1919 (№ 43 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 517) w przedmiocie zwiększenia grzywien i kar pieniężnych, wyznaczonych przez sądy na mocy kodeksu karnego i ustawy postępowania karnego;

4) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 21 grudnia 1919 (№ 2 Dz. U. Z. C. Z. W. z r. 1920 poz. 14), dotyczące wprowadzenia tymczasowej ustawy więziennej;

5) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 20 grudnia 1919 (№ 3 Dz. U. Z. C. Z. W. z r. 1920 poz. 25) w przedmiocie sądów doraźnych;

6) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 16 stycznia 1920 (№ 4 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 60) w przedmiocie zwiększenia represji karnej za samowolne wyreby lasów wraz z rozporządzeniem z 4 czerwca 1920 (№ 51 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1443);

7) Zarządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 31 stycznia 1920 (№ 8 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 135), dotyczące wykonania rozporządzenia w przedmiocie sądów doraźnych;

8) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 26 marca 1920 (№ 26 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 642), dotyczące karalności przygotowania do pędzenia napojów wysokowych;

9) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 25 kwietnia 1920 (№ 41 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1036) w przedmiocie zmiany art. 10 i 12 rozporządzenia o sądach doraźnych;

10) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 27 kwietnia 1920 (№ 44 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1179) w przedmiocie zwiększenia represji karnej za przekroczenia przepisów o wymianie pieniędzy;

11) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 1 czerwca 1920 (№ 51 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1441), dotyczące karalności ucieczki więźniów, oraz trybu postępowania sądowego w tych sprawach;

12) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z dnia 26 maja 1920 r. (№ 54 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1526) w przedmiocie zmiany właściwości sądów o ile dotyczy prawa karnego;

13) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 2 czerwca 1920 r. (№ 54 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1529), dotyczącej karalności niewyliczenia się z załiczek (awansów), otrzymanych w sprawach służbowych, oraz trybu postępowania sądowego w tych sprawach;

14) Rozporządzenie Komisarza Gen. Z. W. z 10 czerwca 1920 r. (№ 54 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1532) w przedmiocie trybu wszczęcia śledztwa wstępnego w sprawach o przestępstwa służbowe urzędników;

15) Rozkaz Naczelnego Wodza W. P. z 6 lipca 1920 r. (№ 58 Dz. U. Z. C. Z. W. poz. 1619);

16) Rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego z 12 lutego 1920 r. (№ 2 Dz. U. Z. C. Z. W. i Frontu Podolskiego) w przedmiocie urządzenia sądownictwa w okręgu Kamienieckim, o ile ono odwołuje się do uchylonych niniejszemu rozporządzeń, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Zarządu Cyw. Ziem Wschodnich;

17) Rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego z 25 maja 1920 r. (№ 11 Dz. U. Z. C. Z. W. i Front. Pod. poz. 140) w przedmiocie pociągnięcia winnych uszkodzenia kolejek wąskotorowych oraz połączeń telegraficznych i telefonicznych do odpowiedzialności przed sądami doraźnymi;

18) Postanowienia par. 4—6 (Dział III) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 5 listopada 1920 r. (№ 3 Dz. U. Zarządu Ter. Przyfront. i Etap. poz. 20) w przedmiocie wymiaru sprawiedliwości na terenach przyfrontowych i etapowych.

§ 3. Rozporządzenie Komisarza Naczelnego Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego w przedmiocie zawieszenia spraw odwoławczych z dnia 20 marca 1920 r. (№ 3 Dz. U. Z. C. Z. W. i Fr. Pod. poz. 27) pozostaje w mocy; nadto moc prawną tego rozporządzenia rozszerza się na cały obszar Ziem Wschodnich.

§ 4. Za wykroczenia, przewidziane w art. 624, 625, 626 k. k. z r. 1903, wymierzać należy areszt i grzywnę do 10.000 mk. lub jedną z tych kar.

Obok kar, wymierzonych za występki, przewidziane w rzeczonych artykułach można wymierzyć grzywnę, przewidzianą w art. 32a k. k.

W sprawach o powyższe przestępstwa, o ile nie są występkami, można stosować postępowanie nakazowe (art. 180⁴ upk.), w którym orzekać należy także o karach dodatkowych (nawiązkach art. 627 cz. 1 k. k.); to samo dotyczy odszkodowania (art. 627 cz. 2 k. k.), jeśli żądanie takie zgłoszono.

Przepisów art. 180⁵—180⁸ u.p.k. nie stosuje się w sprawach o powyższe przestępstwa.

Wyrok sądu karnego lub nakaz karny, skazujący na grzywnę lub karę pieniężną ulega wykonaniu, choćby wyrok zaskarżono lub wniesiono sprzeciw, o ile sąd nie zarządzi wstrzymania; to samo dotyczy odszkodowania za zabrane drzewo (art. 627 cz. 2). Jeśli jednak w wyroku lub nakazie orzeczono pozbawienie wolności, ta ostatnia kara nie ulega natychmiastowemu wykonaniu.

Poszkodowanemu nie służy prawo sprzeciwu (art. 180¹¹ u.p.k.); może on jednak w drodze zwykłego powództwa żądać dalszego odszkodowania, jeśli przyznane w nakazie uważa za niewystarczające.

§ 5. Postanowienia art. 10 i 11 przepisów przechodnich do ustawy postępowania karnego z 18 lipca 1917 r. (№ 1 poz. 4 Dz. Urzęd. Dep. Spraw. Tym. Rady Stanu stosują się do spraw i wyroków tymczasowych sądów miejscowych, powołanych z inicjatywy miejscowej ludności, samorządu lokalnego lub władz miejscowych.

Sprawy, w których zapadło orzeczenie władz bolszewickich, będą ponownie rozpoznane na żądanie osób interesowanych lub Urzędu prokuratorskiego.

§ 6. W razie braków lub wątpliwości, wynikających przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia należy stosować odpowiednio przepisy, obowiązujące w okręgu Warszawskiego Sądu Okręgowego.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze określonym w § 1 ustęp pierwszy w dniu szóstym maja b. r.

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Spraw Wojskowych:

Sosnkowski

Minister Sprawiedliwości:

w z. Dr. Jan Morawski